

L'ESPORTIU

Futbol Primera divisió

Festival ofenseiu del Barça contra un Girona atrevit

Suárez (3), Messi (2) i Coutinho neutralitzen el gol inicial de Portu al Camp Nou (6-1)

Suárez, Messi i Coutinho celebrant el 4-1 ■ AFP

VOLTES DONTA MEDITA VIDA

Mira les ganes de vacances que et vénen quan veus uns quants gratacels.

40 oficines a Catalunya
902 811 811
nautaliviatges.com

NAUTALIA
Viatges

13405-11641080

EL PUNT AVUI+

2,50€

Edició de Lleida

DIUMENGE • 25 de febrer del 2018. Any XLIII. Núm. 14559 - AVUI / Any XL. Núm. 13429 - EL PUNT

#CATALUNYA LLIBERT

VOL VIURE EN

P6-11

El puzle judicial

ENCAUSATS • La classe política i la ciutadania catalanes són investigades en més de 40 jutjats per la DI, el referèndum de l'1-O i les protestes cíviques

EFFECTES • El primer resultat serà la suspensió de càrrecs electes al Parlament, si són processats per rebel·lió, una actuació prevista a la primavera

NACIONAL

P16

Ni Torrent, ni Colau rebran Felip VI

Les institucions se sumen a la protesta popular contra el rei espanyol abans del Mobile

Ada Colau en una imatge d'ahir a Barcelona ■ EFE

NACIONAL P18

Rovira apunta a número dos del govern

L'acord amb JxCat, pendent dels serrells

Avui amb El Punt Avui

Barça kids

la CASA dels INVENTS

GARRIGUES
colors i emocions

Vine a comprar l'oli nou!
de les Garrigues al centre de Barcelona

MERCAT DE LA CONCEPCIÓ | Parada 172-177
C. Aragó, 313 - 317 (Barcelona)

181586-11726w

Punt de Vista

El Punt Avui expressa la seva opinió únicament en els editorials. Els articles firmats exposen les opinions dels seus autors.

HERMES COMUNICACIONS SA

President: Joaquim Vidal i Perpinyà.
Consell d'Administració: Lúcia Vidal i Juventench (vicepresidenta), Eduard Vidal i Juventench, Esteve Colomer i Font i Joan Vall i Clara.
Consell de lectors: Feu-nos arribar les opinions, els suggeriments i les consultes que desitgeu sobre el nostre projecte editorial i els nostres productes a conselldelectors@elpuntavui.cat. Tots els contactes rebran resposta de la direcció.

Direcció Executiva: Joan Vall i Clara (conseller delegat), Xevi Xirgo (Informació General), Emili Gispert (Informació Esportiva i local), Toni Muñoz (Serveis), Josep Madrenas (Webs i Sistemes), Albert París (Comunicació), Miquel Fuentes (Administració i RH), Lluís Cama (Producció), Concepció Casals (Distribució) i Ricard Forcat.

Keep calm

Miquel Berga

La punxa d'en Jap

Joan Antoni Poch

Desenganys

No sé si queden éssers humans que no hagin experimentat el sentiment de desengany. Potser n'hi ha algun. El desengany es manifesta en l'esfera pública i la privada. Sovint amb efecte de vasos comunicants. Un cas ben curiós és el que s'explica al llibre sobre Donald Trump, *Foc i fúria*, ara ja traduït en castellà. Segons l'autor, Trump va prometre solemnement a la seva esposa, Melania, que no guanyaria de cap manera les eleccions. Per donar-li garanties li va assegurar que els seus eren una colla d'idiotes (com ell mateix, afegiria jo respectuosament) i que només calia aguantar fins al dia de les eleccions perquè només es tractava d'afavorir els seus negocis (i el seu narcisisme, afegiria jo respectuosament). Les coses van anar com van anar i en unes poques hores van haver d'assumir que Trump seria president. A la Melania encara no li ha marxat la cara de disgust que li va provocar la falsa promesa del marit. Desengany. I els desenganys s'han de gestionar. Aquesta setmana

Trump va prometre a la seva esposa, Melania, que no guanyaria les eleccions. Encara no li ha marxat la cara de disgust

he sentit el president Mas intentant tranquil·litzar la bona gent que es pot haver sentit enganyada vista la mera teatralitat dels fets d'octubre del 17. Deia el president que no s'havien dit mentides, que es va tractar només de "les exageracions pròpies del discurs polític". Ah, bé, d'acord. La qüestió és que venim d'un segle XX on els *ismes* han mobilitzat milions de persones que, després, van haver de digerir com les expectatives esdevien decepcions i com els impulsos més generosos es transformaven en els instints més criminals. Les turbulències col·lectives s'acaben traduint en tragèdies personals. L'art permet explorar aquestes qüestions. Tenim la sort de tenir en cartellera, ara mateix, dues obres magnífiques que analitzen les tensions entre veu pública i veu privada. Una és el muntatge de *La Perla 29*, a la biblioteca de Catalunya, *Sopa de pollastre amb ordi* (seria un descuit perdre-se-la), i l'altre als cinemes, *The Party*, una extraordinària reflexió en la millor tradició de la comèdia negra.

Agustí Pons és un acreditat biògraf. Li devem les vides de Salvador Espriu, Nèstor Luján, Pere Calders... També la de Maria Aurèlia Capmany que ara, amb motiu dels cent anys del naixement d'ella, Pons reedita no sé si "corregida i augmentada" però en tot cas completada i "actualitzada": arriba a incloure una cita d'una altra biografia, la que Jordi Amat ha escrit de Josep Benet i que acaba de sortir del forn. Agustí Pons fa elogis del llibre d'Amat. Va bé: significa que ens trobem davant un home generós i just, ingredients que per escriure les vides dels altres són necessaris. Un altre biògraf ignoraria l'obra de la competència, com fan sovint alguns historiadors o alguns novel·listes. Un novel·lista encara, però com pot un historiador o un biògraf passar per alt les aportacions dels col·legues, si els serveixen material útil?

Vuits i nous

Manuel Cuyàs

Maria Aurèlia

Agustí Pons publica la biografia de l'escriptora i activista

Maria Aurèlia Capmany; l'època d'una dona conté la vida de la titular, que en el camp intel·lectual i de l'activisme també polític va fer de tot, i, com assegura el subtítol, presenta la narració d'una època. Una època po-

no comparteix alguns dels postulats de la retratada. Analitza algunes de les seves novel·les, i aquí emergeix el Pons crític literari. Algunes les deixa molt bé i d'altres no tant. El que és segur és que ens trobem davant d'una gran dona i, amb les seves misèries i grandeses, una època no sé si gran però sí fonamental vista avui.

Em permetes una petita aportació, Agustí? Dius que la Maria Aurèlia se sentia fascinada per les grans intel·ligències i que per aquest conducte se n'enamorava: Salvat, Espriu, Vidal Alcover... Lluís Terricabras, en *Terri de Mataró*, que no surt al llibre, és, com ella, del 1918. Li vaig escriure la biografia. En un apart em va confessar el que al llibre s'insinua: una relació amb la Maria Aurèlia. I Terri era un autodidacte, segons com un primitiu. Això sí: es va relacionar amb els que feien *Ariel*. Els va ajudar a vendre la revista i els va conduir al seu Racó de Mataró. Un detall: Ricard Salvat i en Terri van mantenir una antipatia mútua. La història oral té poc valor per als maneguts documents, però ajuda a completar i fins i tot a fer infinita una vida.

blada d'homes i dones amb qui la Maria Aurèlia es va relacionar i que fan que el llibre inclogui a la vegada altres biografies: el pare de la protagonista, el folklorista Aureli Capmany, el director de teatre Ricard Salvat, Salvador Espriu, Jaume Vidal Alcover, Pasqual Maragall... Una de les exigències d'una bona biografia, el retrat d'un entorn d'una època, queda satisfeta. També és tradicional demanar a les biografies que no siguin *hagiogràfiques*, que no expliquin la vida d'un sant. Agustí Pons evita l'escull: primer pel seu bon ofici i categoria i després perquè, si mes no ideològicament o políticament,

no comparteix alguns dels postulats de la retratada. Analitza algunes de les seves novel·les, i aquí emergeix el Pons crític literari. Algunes les deixa molt bé i d'altres no tant. El que és segur és que ens trobem davant d'una gran dona i, amb les seves misèries i grandeses, una època no sé si gran però sí fonamental vista avui.

EL PUNT AVUI+

Edita: Hermes Comunicacions SA
http://www.elpuntavui.cat
Centraleta Girona: 972 18 64 00
Centraleta Barcelona: 93 227 66 00
Atenció al client: 972 18 64 80
Redacció Girona: Güell, 68. 17005
Redacció Barcelona: Diputació, 284, 4t. 08009

Director: Xevi Xirgo i Teixidor. **Vicedirectors:** Emili Gispert i Toni Muñoz. **Directors adjunts:** Jordi Grau (Girona), Pepa Masó i Joan Rueda (Informació general), Miquel Riera (Presència i Cultura), Xevi Sala (Europa-Món), Ramon Roca (L'Econòmic), Lluís Martínez (coordinació amb El Punt Avui Televisió), Ferran Espada (Local).
Caps de secció: Toni Brosa (Opinió), Pilar Esteban (Europa-Món), Anna Serrano i Carles Sabaté (Nacional), Jaume Vidal (Cultura), David Castillo (Suplement Cultura), Andreu Puig (Fotografia), Quim Puigvert (Llengua), Jordi Molins (Disseny), Montse Martínez (Apunts), Carme Torns (Documentació), Susanna Oliveira (Barçakids), Marcel·la Topor (Catalonia Today), Jaume Batchellí (Producció), Montse Oliva (delegada a Madrid), Pere Gorgoll (Necrològiques), Antoni Dalmau, Tura Soler, Xavier Castillón i Anna Puig (Comarques Gironines), Mercè Ribé (Camp i Ebre), Joan Poyano (Lleida), David Brugué (Catalunya Central), Ricard Palou (Maresme).

Conseller delegat: Joan Vall i Clara.
Direcció Comercial: Eva Negre i Maria Àngels Taulats (El Punt Avui), Eduard Villacé (Agències), Josep Sánchez (L'Esportiu) i Elsa Romero. **Webs i Sistemes:** Josep Madrenas (director), Joan Sarola (Sistemes) i Ramon Buch (Disseny). **Recursos Humans:** Miquel Fuentes. **Administració:** Carme Bosch. **Producció i Logística:** Lluís Cama. **Distribució:** Concepció Casals.

Accedeix als continguts del web
Podràs gaudir per un dia dels avantatges del web amb aquest codi QR o entrant a <http://epa.cat/c/sbdnvw>

A la tres

Xevi Xirgo / xxirgo@elpuntavui.cat

Por

Des que anys enrere el meu company de pupitre, feina i algunes fatigues Carles Ribera em va fer descobrir Stefan Zweig a través de l'altament recomanable biografia de Fouché (*Fouché, retrat d'un home polític*) intento estar al cas cada cop que apareix en català alguna nova traducció de la seva obra. És el cas de *Por*, una novel·la curta, escrita el 1913, que ara Joan Fontcoberta ha traduït al català i que Quaderns Crema ha editat aquest gener. La novel·la és curta, innocent, i no els farà cap spoiler (de fet, no sé per què no en dic filtració, que és el que hauriem de dir en català) si els explico que va d'una dona que enganya el seu marit amb un pianista i que, quan és descoberta per una altra dona, entrarà en un malson. L'argument és ben simple i, simplement, valgui la redundància, el mèrit deu ser com n'està de ben escrita i traduïda, i entendre com hi ha coses que formen

“La por és pitjor que el càstig, perquè està determinat, molt més que l'espantosa eternitat de l'espera

part de la vida des de temps immemorials. Però jo, com que ara ho veig tot en clau de procés (ja ni recordo quants articles fa que no els parlo del procés), em vaig quedar amb una cita de tot l'entrellat argumental de *Por*. “La por –escriu Zweig– és pitjor que el càstig, perquè aquest està determinat, més que no pas la terrible indeterminació, l'espantosa eternitat de l'espera.” Doncs això: per aquesta mania que

ens ha agafat ara a tots de veure-ho tot en clau de procés, em vaig quedar amb la cita de Zweig. La por, diu, és pitjor que el càstig. Perquè aquesta terrible indeterminació de no saber què passarà –que és el que li passa a la protagonista del llibre– és pitjor, diu, que el càstig. Han vist vostès quants noms i cognoms surten aquests dies als sumaris del procés? Han vist quanta indeterminació estan escampant sobre les seves vides? Han vist quanta incertesa estan generant sobre els seus futurs? Tanta que em pregunto si, més enllà de quin hagi de ser el final, de quina hagi de ser la sentència, l'espanyola però sobretot l'europea, no hi ha pel mig sobretot la voluntat de semblar aquesta “espantosa eternitat de l'espera”, que diu Zweig. Potser per això Zweig va titular *Por* la seva novel·la. I potser per això és el que fabrica l'Estat.

El llibre, per cert, acaba bé.

EDITORIAL

El setge judicial

La reivindicació de Catalunya com a nació, les declaracions de sobirania i la independència com a objectiu polític no són res nou en l'escenari polític espanyol, ni en les institucions democràtiques, tant espanyoles com catalanes, però no havien provocat cap reacció repressiva de l'Estat mentre aquest les va percebre com a minoritàries i va poder mantenir aquell discurs pulcre que afirmava que, “en absència de violència, es pot parlar de tot”. El temps ha demostrat que aquest mantra era fals. Amb una majoria social a Catalunya a favor del referèndum i un govern determinat a celebrar-lo, amb el suport del Parlament, la resposta de l'Estat espanyol ha estat la violència policial de l'1 d'octubre i la repressió judicial, que, mesos després, manté dos membres del govern i dos líders socials a la presó; el president, quatre consellers i una diputada refugiats a Bèlgica i Suïssa; la resta de consellers en llibertat sota fiança, i un centenar de càrrecs polítics i tècnics del govern investigats en una causa general contra la Catalunya sobiranista, impulsada des del Constitucional, el Suprem, l'Audiencia Nacional i una trentena de jutjats catalans, que no deixa ningú a resguard del setge.

La manera com l'Estat ha posat tota la seva maquinària a funcionar contra una part important de la seva població, retorçant la llei i el Codi Penal, incomplint les seves pròpies normes, violant drets i llibertats i protagonitzant una regressió democràtica inèdita des de la dictadura franquista fa evident que no pretén fer respectar la llei, sinó liquidar l'amenaça independentista, si més no per una generació. I això implica decapitar políticament el moviment, amb penes de presó i d'inhabilitació, i fabricar prou por en els seus relleus polítics, en l'independentisme de base i en la societat civil per dissuadir-los de plantejar un nou repte a l'Estat.

De reüll

Montse Oliva Vilà

Tenir més miraments

Dijous passat milers de jubilats van sortir al carrer per exigir pensions dignes. A Madrid, els manifestants van trencar el cordó policial que encerclava els voltants del Congrés i, de manera gairebé inèdita, van aconseguir plantar-se davant la porta de la cambra baixa. S'ha de tenir en compte que la llei mordassa preveu sancions força elevades per protestar contra aquesta institució. Això sí, la concentració ha d'incloure una pertorbació greu de la seguretat. I no semblava que els que protestaven aquell dia anessin

disposats a organitzar cap mena d'algarada. Ho van fer pacíficament. Tot i així, la policia estava obligada a evitar que s'apropessin al recinte, però en vista de l'allau humana i, sobretot, tenint en compte l'elevada mitjana d'edat dels manifestants, els agents van optar per deixar-los fer mentre es limitaven a protegir

els accessos al Congrés, no fos cas que també se'ls colessin dins. “S'ha d'evitar que ningú prengui mal”, admetia un agent tot assenyalant que era força evident que alguns d'ells tenien problemes de mobilitat. La decisió dels superiors policials de no carregar i evitar qualsevol enfrontament amb un grup notablement vulnerable és, sens dubte, la que corresponia prendre. I, de fet, aquesta actitud contrastava amb la nul·la sensibilitat que es va tenir cap a aquest mateix col·lectiu –i cap vers qualsevol altre, cal dir-ho!–, que, també de manera pacífica, l'1-O va decidir acudir als col·legis.

Les cares de la notícia

PRESIDENT DEL PARLAMENT

Roger Torrent

Veritats que couen

El president del Parlament, dient les veritats que el nucli de la judicatura espanyola a Catalunya no vol sentir, perquè els assenyalen i els avergonyeix, va representar no només els perseguits, sinó la dignitat de tot un poble; la mateixa dignitat que fa que cap autoritat catalana rebi avui el rei Felip VI.

CINEASTA

Almudena Carracedo

Premi a la memòria

La Berlinale va tenir un racó en el seu palmarès per a un documental dedicat a les víctimes de la repressió franquista. *El silencio de los otros*, d'Almudena Carracedo i Robert Bahar, va rebre ahir els premis del públic i el de Cine per la Pau, que atorga un jurat independent.

NARRADORA GRÀFICA

Roser Capdevila

La nena que volia dibuixar

La popular creadora de *Les tres bessones* publica una autobiografia il·lustrada per a adults, *La nena que volia dibuixar*, en què recorda vells temps i situa alguns dels personatges de ficció dels seus contes, com ara la Bruixa Avorrida, inspirada en una mestra de l'escola de postguerra.

Tal dia com avui fa...

1 any

Clàusules sòl
El retorn de les clàusules sòl, a diferents velocitats. La banca posa en marxa el procediment per retornar els fons sense que hi hagi unitat de criteri.

10 anys

Control per SMS
100 instituts catalans vigilen els alumnes a través de SMS. Informen els pares amb un missatge al mòbil si els fills falten a classe.

20 anys

Pacte CiU-PP
El vicepresident Rodrigo Rato garanteix al president de la Generalitat, Jordi Pujol, que la rebaixa de l'IRPF no afectarà els ingressos de les autonomies.

Full de ruta

Jordi Grau

Junts, però desconfiats

Que el que està passant al nostre país difícilment té aturador, ho demostren les enquestes del CEO, que dona més

marge a la gent que vol estat propi, però sobretot el sentit comú i l'anàlisi política del que està passant a l'Estat espanyol. Aquesta setmana hem viscut perillosament i no eren pocs els que pensaven que podríem acabar-la amb més gent a les presons. Les declaracions al Suprem i la crida a l'Audiència Nacional del major Traperó ho feien tèmmer. Al final molts han respirat tranquils perquè *només* (interpretin la cursiva) s'ha hagut d'exiliar Anna Gabriel. I aquest és un dels problemes que pot patir el país, que aconseguixin normalitzar la repressió. No és normal tenir els Jordis a la presó ni és normal tenir-hi el vicepresident, Junqueras, i el conseller Forn. No és normal tenir el president a Brussel·les amb quatre consellers i Anna Gabriel a Ginebra. No és normal i no es pot acceptar com a normal. Com no ho és que hi hagi cen-

Hi haurà acord entre les forces republicanes, però el que és preocupant és que el camí complicat cap a l'estat propi el fan junts, però desconfiant els uns dels altres

tenars d'alcaldes investigats, mecànics i pallassos acusats de delictes d'odi, diputats en presó eludible amb fiança, periodistes i empresaris sota sospita i un cap gros de la Guàrdia Civil fent les piulades que feia. I no parlem de com de galdós ha quedat el magistrat del Suprem dient que no es poden demanar ordres d'extradició per indicis. Però si es pensen que se senten derrotats, no s'ho creguin. Que vulguin detenir un humorista disfressat de Puigdemont o que escorcollin avions de familiars de Guardiola fa gràcia, però mostra que hi ha ràbia i desesperació. I això els fa més perillosos. I aquí, mentrestant, ballant-se per les molles, sense pensar en el pa sencer. Hi haurà acord aviat, però és preocupant que, el camí complicat cap a l'estat propi, les grans forces republicanes el fan junts, però desconfiant els uns dels altres. Els uns no han paït la no victòria i els altres veuen com Puigdemont i els seus s'han quedat el protagonisme. Tots volen el poder i el partidisme aflora. Aquest és el gran perill.

Tribuna

Josep Maria Uyà. Doctor en filologia i ensenyant

Prou

Estimats partits que es van presentar, tots, a les eleccions del 21-D: prou! L'espectacle general supera tot el descrèdit que podien haver acumulat fins ara, per la simple raó que ara cavalem, uns i altres, sobre un mar de sentiments que vostès tenen el deure de tornar a posar dins d'un curs raonable i democràtic, ja que abans de les eleccions, uns i altres, no ho van saber fer.

PER PART INDEPENDENTISTA, tenint en compte que les seves decisions, legítimes però no sempre legals ni basades en el principi de la realitat, van portar a l'exili, a la presó, i a la intervenció estatal de l'autonomia, amb la pèrdua de poder que implica i la conseqüent humiliació general per als que volen Catalunya com un país lliure i sobirà, hom podia esperar una ràpida reorganització i entesa, un nou full de ruta basat aquest cop en el principi de realitat –aquell que et diu si una cosa és o resulta una fantasia–, una recuperació efectiva del poder, i per tant entrar en una dinàmica de denúncia de les il·legimitats de l'Estat, però també de fets i de govern, capaç d'anar fent ampliar, ni que sigui a poc a poc, la majoria

que algun dia ha de permetre la independència real. Doncs no. Fa dos mesos i escaig de les eleccions, i encara viuen en el desig de la República i les legitimitats, i altres en la necessitat de no quedar-se, com va dir Margallo, flotant eternament per l'espai sideral. I en comptes de fer tots els passos, prescindint totalment dels noms, per fer efectiu i operatiu el govern, aquests dos mesos han estat fent tots els passos per acabar altre cop en el deliri i l'impossible: pretenen seguir manant aquells que en el seu moment no van saber ni defensar l'autonomia, i des de l'espai sideral. Houston, tenim un problema, que es diu no saber assumir responsabilitats. Doncs prou! Un govern unitari aquí i ara; la resta, una indecència i una miopia terrible.

PEL QUE FA ALS TRES MUSSOLS espanyolistes, la indecència els cobreix de tal manera que resulta difícil fer-ne una anàlisi. Del PP només cal dir que té quatre diputats al territori català. I ells governen Catalunya. I fan la guerra amb els jutges! Potser que a Brussel·les, Ginebra i Soto del Real es preguntin què han fet malament. De Ciudadanos només cal dir que és el primer partit

del país explotant l'espanyolisme adormit, despertant-lo i projectant sobre Catalunya l'ombra d'una nova negació de la cultura catalana per la via dels fets, si poguessin; és dir, és un partit que té un projecte renacionalitzador per a Espanya, i cap projecte per a Catalunya. Molts catalans que els han votat segur que no volen l'odi que coven a dins els seus dirigents: Cs neix a Catalunya, i que ningú ho oblidí, neix contra Catalunya. Dels socialistes, què en podem dir que no ens porti a la més amarga de les tristesses? Un partit que va fer bandera del catalanisme integrador ja no és capaç ni de reivindicar el dret a decidir. Un partit democràtic accepta les detencions arbitràries dels Jordis. Un partit incapaç de ser autònom de Madrid, incapaç de ser català, democràtic i socialista. Un partit que es posa en contra de la democràcia impeding un referèndum a Catalunya, la qual cosa hauria de ser el mínim per a qualsevol demòcrata. Doncs prou! Cap d'aquests tres partits té dret a negar Catalunya i a carregar l'odi contra allò català. A tots: prou! Els ciutadans no som tan estúpids ni incívics. O sí? Ves a saber... I els comuns? Déu dels cels, on són els comuns?

El lector escriu

Les cartes adreçades a la Bústia han de portar les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça, número de telèfon i número de carnet d'identitat o passaport. Així mateix, cal que no superin els mil caràcters d'extensió. El Punt Avui es reserva el dret de publicar-les i escurçar-les. No es publicaran cartes signades amb pseudònim o amb inicials. Els textos s'han d'adreçar a bustia-catalunya@elpuntavui.cat

Les llengües i Rivera

■ El senyor Rivera no deu veure TV3 per manipuladora; però si la veïes, ahir hauria vist el testimoni d'un turista francès, víctima de l'atemptat de la Rambla, que explicava com de confortat es va sentir quan, ferit greument, i patint per la seva dona i el seu fill, un mosso se li va adreçar en un francès gairebé perfecte i el va socórrer. Sap, senyor Rivera?, això són les llengües; aquell home es va sentir molt millor i més acollit quan va sentir en uns moments dramàtics de la seva vida que se li adreçaven en la seva pròpia llengua. Això són les llengües, són part del racó més íntim de cada persona, i si a vostè li és igual que l'atengui un gran i impol·lut metge robot, la immensa majoria preferim que ens atengui un metge humà i que, en moments sempre anginosos, ens parli en la nostra llengua; i així mateix pel

policia, el bomber, el funcionari judicial... Vostè, com que és un home llest, això ja ho sap, però també, llest com és, sap que si destrueix la llengua del país, destrueix el país, l'uniformitza amb la seva Espanya i... problema resol. No se'n faci il·lusions: som pacífics, fem revolucions amb somriures, no trenquem vidres, no insultem ningú ni volem que cap país ni cap llengua desapareguin, però... estimem Catalunya, estimem la nostra llengua i, sobretot, som tossuts, molt tossuts, i persistirem parlant i pensant en català encara que vostès no vulguin que hi parlem ni hi pensem; o vulguin directament que no parlem ni pensem.

AGUSTÍ VILELLA
Cambrils (Baix Camp)

Qui menteix?

■ Llegeixo que el coronel de la Guàrdia Civil Pérez de los Cobos, que va coordinar el dispositiu de l'1-O, nega al Tribunal

Suprem que les càrregues policials existissin. Els votants que van patir la càrrega menteixen, els que ho van veure menteixen, els metges que els van assistir menteixen, els múltiples vídeos existents menteixen. Fins i tot les organitzacions internacionals que protegeixen els drets humans i que ho han condemnat menteixen. Però De los Cobos, contra tota evidència, diu que no va passar, i ho diu davant un tribunal de justícia. I jo em pregunto: no és un delictes mentir davant la justícia? El Suprem acceptarà aquesta manifestació sense contrastar-la? O per mantenir "el relat" (diguem-ne mentida) està tot permès?

TERESA CALVERAS
Barcelona

No a la violència

■ Aprofito aquest mitjà de comunicació per denunciar la violència exercida per aquells salvatges seguidors del Spar-

tak de Moscou i l'Athletic Club. També l'aprofito per enviar en nom de tots/es els/les saharauís les nostres més profundes condolences a l'estimada família de l'agent de l'Ertzaintza mort mentre treballava per la seguretat de la resta de ciutadans i ciutadanes. Trobo indignant que en el segle XXI encara permetem aquest tipus de vandalisme atroz i bàrbar en la nostra societat. Crec que hauríem d'obrir un debat minuciós, sincer i constructiu arreu del planeta per debatre les causes de la violència al voltant del futbol, el negoci brut que genera i l'excessiu sou dels futbolistes; així com les mesures pedagògiques, socials, policials i legals necessàries per minimitzar al màxim o erradicar-ne les conseqüències terribles i nefastes. Amb això no vull criminalitzar el futbol, sinó convertir-lo en un esport sa i de cohesió social de debò.

Chej Ayad
Sils (Selva)

La frase del dia

“Els de l'exili no són fugitius, són refugiats”

Josep Maria Solé i Sabaté, HISTORIADOR

Tribuna

Lluís Foix. Periodista

La urgència d'un govern

Seria oportú fer una valoració del que ha passat a Catalunya en els últims mesos abans de prendre decisions en els propers dies que podrien ser efímeres. Es necessita un govern per recuperar una certa normalitat i que hi hagués algú que actués com a president de Catalunya des de la Generalitat. També per aixecar la llosa del 155 per tal de permetre el funcionament de les institucions catalanes.

LA SITUACIÓ és tan anòmala que sembla impossible una sortida política normal, transcorreguts dos mesos després de les eleccions. El president del Parlament, Roger Torrent, ha de cosir molts estrips que s'han produït dintre del moviment independentista, on hi ha tres forces que tenen la seva pròpia personalitat, un pensament propi i uns líders en una situació personal molt diferent. Carles Puigdemont i quatre dels consellers de l'anterior govern estan a Bèlgica mentre Oriol Junqueras és a la presó. Jordi Sánchez, segon en la llista de Puigdemont, també està empresonat junt amb Jordi Cuixart, president d'Òmnium. L'exconseller d'Interior Joaquim Forn habita a la mateixa cel·la que Junqueras i fa més dies que és a la presó que els que va ser conseller d'Interior. La CUP va al seu aire i no comparteix l'estratègia de les dues forces independentistes majoritàries, però és necessària per invertir el nou president.

PENSO QUE EL MILLOR per al país seria que la majoria independentista investís un president possible, és a dir, algú que garantís una governança de quatre anys per refer la situació, recuperar les competències i fer política en el sentit més pragmàtic. Després d'un temps, un altre en ve, i els problemes que ha d'abordar la política no poden dependre de les ambicions personals, legítimes si es vol, dels partits que ara estan pugnant per veure qui governa, quins càrrecs es distribuei-

xen i qui controla els llocs clau del proper govern. A vegades fa la impressió que els que haurien d'investir un president al més aviat possible actuen com si no hagués passat res i que el relat i la posició de la CUP, malgrat haver perdut sis dels deu escons que tenia, fossin els que han de prevaldre.

DIA SÍ I DIA TAMBÉ s'ha atacat el govern Rajoy pel seu immobilisme petrificat. És evident que no ha fet política per tal d'arribar a una entesa a mitjà i llarg termini amb Catalunya. Però la mateixa re- criminació es podria fer a les forces independentistes, que tot tenint una majoria al Parlament no acaben de posar-se d'acord per a la investidura. El front Puigdemont i la CUP sembla que volen mantenir les posicions de ruptura amb la Constitució, mentre que un sector del PDeCAT i Esquerra Republicana opten per un realisme que permeti governar durant quatre anys per tal de reparar els danys de la fugida d'empreses, reconci-

“Els discursos i les promeses ho aguanten tot. Però arriba un moment en què els electors demanen també la responsabilitat dels seus dirigents”

liar el país encara que sigui en poques qüestions bàsiques i mínimes, i oferir un programa de govern que no es limiti només a la independència immediata sinó que miri a l'horitzó per tal d'ampliar el suport social a la seva causa.

DURANT MOLTS MESOS es mirava al mirall d'Escòcia com una fórmula intel·ligent i pragmàtica per assolir la independència. Alex Salmond i David Cameron pactaren el referèndum de 2014 amb uns resultats favorables amb vuit punts de diferència als partidaris de romandre al Regne Unit. Salmond va dimitir al cap de poques hores i la nova líder del SNP, Nicola Sturgeon, va adaptar-se a la nova situació sense renunciar a la independència però sabent que no tenia darrere una majoria social que li donés suport. Sturgeon ha sabut fer política tot reclamant les promeses fetes per Cameron durant la campanya del referèndum. És una política realista que ha d'administrar la davallada de suport electoral en les últimes legislatives britàniques.

EL RELAT SEGUEIX SENT el mateix però les circumstàncies són diferents i l'estratègia no podia ser igual. Penso que a Catalunya s'ha de fer una avaluació de tot el que ha passat i encetar una etapa en la qual el voluntarisme s'adapta a la realitat del que es pot fer en aquest moment concret. Perllongar una situació d'interinitat amb nous riscos de sinistralitat política i de confrontació amb l'Estat penso que no convé a Catalunya, que vol ser governada d'acord amb les majories que surtin del Parlament. Si no es fa així, el cansament ciutadà, també dels que votaren per l'independentisme, es notarà en les enquestes tal com ho demostra l'última que s'ha fet pública per part del CEO. Els discursos i les promeses ho aguanten tot. Però arriba un moment en què els electors demanen també la responsabilitat dels seus dirigents.

De set en set

Jaume Oliveras

Cupaires

Quan les aigües del sobiranisme baixen remogudes, la coherent actuació de la CUP demostra una gran solidesa. Procedeixen segons el propi compromís electoral i demostren saber què volen i fins on pensen arribar. Entenen que són la frontissa en l'articulació de la República i tenen cura del compromís dels combatius CDR per la mobilització continuada.

Fa una setmana, els cupaires elegiren el secretariat nacional i ho feren tranquil·lament i amb un resultat que equilibra les sensibilitats que s'associen en el projecte comú. Saberem repartir-se el poder intern i donaren sentit a un projecte que no vol disputes fratriques. De portes endins, el debat que calgui, però enfora presenten la cohesió necessària i fins imprescindible.

D'altra banda, la resposta a la citació del Tribunal Suprem esdevé un exemple de gran maduresa política. Mireia Boya i Anna Gabriel manifesten dues cares de la mateixa estratègia. Boya, davant del jutge, explica el seu programa i els anhels del col·lectiu, sense cap renúncia i fins amb l'amorositat accent aranes que destil·la un potent encantari. Reivindica l'1-O i denuncia la causa general contra l'independentisme. Defensa la llibertat, la dignitat i el desig republicà, sense cap concessió, amb mirada intensa i puny alçat.

I Anna Gabriel assenyala el rostre més repressiu de l'Estat desbocat. Denuncia un poder judicial sense garanties i opta per reforçar la internacionalització del tema català. Posa en escac el govern espanyol, tot i saber que l'exili és dur i, a curt termini, irreversible. Aferma l'aposta a favor de la República i obre un nou interrogant sobre l'Europa comunitària.

Talment, la gent de la CUP saben on són i cap on van. Mereixen tota la confiança.

Sísif

Jordi Soler

Nacional

Marta Rovira guanya punts com a vicepresidenta

Si es confirma l'acord amb JxCat, Junqueras no assumirà el càrrec si no surt de la presó

Torrent i Colau no rebran el rei en el MWC

El president del Parlament i l'alcalde de sí que aniran al sopar oficial del congrés

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Causa oberta contra Catalunya

Al Tribunal Suprem

29 acusats de delictes de rebel·lió, sedició i malversació de fons

A l'exili
  A la presó
 En llibertat sense fiança
 En llibertat sota fiança
 Compareixença setmanal al jutjat, prohibició de sortir de l'Estat espanyol i retirada del passaport

Entitats

1 **Jordi Sànchez**
Expresident de l'ANC, JxCat

Empresonat des del 16 d'octubre del 2017. Presó preventiva per reiteració delictiva

2 **Jordi Cuixart**
President d'Òmnium Cultural

Empresonat des del 16 d'octubre del 2017. Presó preventiva per reiteració delictiva

Govern

3 **Carles Puigdemont**
(JxCat)
President de la Generalitat

Exiliat a Bèlgica des del 31 d'octubre del 2017

4 **Oriol Junqueras**
(ERC)
Vicepresident de la Generalitat

Empresonat des del 2 de novembre del 2017. Presó preventiva per reiteració delictiva.

9 **Meritxell Borràs**
(PDeCAT)
Consellera de Governació

Empresonada el 2 de novembre del 2017, en llibertat des del 4 de desembre del 2017. Fiança de 100.000 euros.

10 **Jordi Turull**
(JxCat)
Conseller de Presidència

Empresonat el 2 de novembre del 2017, en llibertat des del 4 de desembre del 2017. Fiança de 100.000 euros.

5 **Joaquim Forn**
(JxCat)
Conseller d'Interior

Empresonat des del 2 de novembre del 2017. Presó preventiva per reiteració delictiva.

7 **Carles Mundó**
(ERC)
Conseller de Justícia

Empresonat el 2 de novembre del 2017, en llibertat des del 4 de desembre del 2017. Fiança de 100.000 euros.

11 **Josep Rull**
(JxCat)
Conseller de territori i Sostenibilitat

Empresonat el 2 de novembre del 2017, en llibertat des del 4 de desembre del 2017. Fiança 100.000 euros.

6 **Raül Romeva**
(ERC)
Conseller d'Afers i Relacions Institucionals i Exteriors

Empresonat el 2 de novembre del 2017, en llibertat des del 4 de desembre del 2017. Fiança de 100.000 euros.

8 **Dolors Bassa**
(ERC)
Consellera de Treball, Afers Socials i Famílies

Empresonada el 2 de novembre del 2017, en llibertat des del 4 de desembre del 2017. Fiança de 100.000 euros.

12 **Santi Vila**
(PDeCAT)
Exconseller de Cultura

Empresonat una nit. Llibertat sota fiança de 50.000 euros.

Setge judicial contra Catalunya

ENCAUSATS La classe política i la ciutadania catalanes són investigades en més de quaranta jutjats per la declaració d'independència, el referèndum de l'1-O i les protestes cíviques **RESULTAT** El primer greuge serà la suspensió de càrrecs electes al Parlament en ser processats per rebel·lió, actuació prevista a la primavera

Mayte Piulachs
BARCELONA

Ara fa un any, en concret el 9 de febrer del 2017, un jutjat de Barcelona va obrir la porta a iniciar una causa general contra Catalunya, que ara no només té sota sospita la classe política que defensa l'opció independentista, sinó la mateixa ciutadania. En aquests moments, a banda del Tribunal Suprem i l'Audiència Nacional, a Madrid, hi ha una quarantena de jutjats al territori català que investiguen alcaldes, regidors i ciutadans pels delictes de desobediència i d'odi. Paral·lelament, més de mig miler de veïns han denunciat agents de la policia espanyola i de la Guàrdia Civil per haver-los agredit en el referèndum de l'1-O.

Tot comença quan el ti-

tular del jutjat d'instrucció 13 de Barcelona, Juan Antonio Ramírez Sunyer, va acceptar a tràmit una denúncia de l'advocat Miguel Duran per revelació de secrets i per un delictes informàtic contra el govern, arran d'unes declaracions del llavors senador d'ERC Santiago Vidal, en conferències sobre la independència de Catalunya, causa a la qual es va afegir el partit ultradretà Vox, que va acusar d'un munt de delictes el jutge Vidal, el jurista Carles Viver Pi i Sunyer i el secretari d'Hisenda, Lluís Salvadó.

El magistrat, en lloc de citar els investigats i aclarir que eren unes afirmacions d'arenga més que reals (com ha admès Vidal al jutge en citar-lo un any després), va obrir aquesta instrucció. Una investigació que ha deixat executar

L'APUNT

Ni el dret a protestar

Òscar Palau

Diuen el ministre Catalá i els seus juristes acòlts que l'acte de divendres davant la cúpula judicial a Catalunya no era "el moment ni el lloc" perquè el president Torrent els recriminés el que estan fent amb els drets i llibertats al nostre país, sobretot amb els presos polítics tancats preventivament i el president electe a qui no deixen investir. Es veu que esperaven un protocol·lari discurs buit,

o fins i tot submís. I ja m'explicaran quin moment i quin lloc millors hi ha, i davant de qui hauria de queixar-se... Van perseguint, empresonant i coartant idees amb total impunitat, i encara tenen la barra d'indignar-se quan la primera i avui única autoritat triada pels catalans protesta. Ni aquest dret atorguen ja des del seu pedestal. Doncs que s'hi vagin acostumant...

Govern

13 **Meritxell Serret (ERC)**
Consellera d'Agricultura, Ramaderia i Pesca
Exiliada a Bèlgica

14 **Toni Comín (ERC)**
Conseller de Salut
Exiliat a Bèlgica

15 **Clara Ponsatí (JxSí)**
Consellera d'Ensenyament
Exiliada a Bèlgica

16 **Lluís Puig (JxSí)**
Conseller de Cultura
Exiliat a Bèlgica

Parlament

17 **Carme Forcadell (ERC)**
Expresidenta del Parlament
Empresonada un dia. Fiança de 150.000 euros.

Parlament

18 **Lluís Corominas (PDeCAT)**
Exvicepresident primer del Parlament
Llibertat sota fiança de 25.000 euros.

19 **Anna Simó (ERC)**
Exsecretària primera del Parlament
Llibertat sota fiança de 25.000 euros.

20 **Lluís Guinó (PDeCAT)**
Exvicepresident primer del Parlament
Llibertat sota fiança de 25.000 euros.

21 **Ramona Barrufet (PDeCAT)**
Secretària quarta de la mesa del Parlament
Llibertat sota fiança de 25.000 euros.

22 **Joan Josep Nuet (CSQP)**
Secretari tercer de la mesa del Parlament
Llibertat provisional sense càrrecs.

Formacions polítiques

23 **Marta Rovira (ERC)**
Secretària general
Llibertat sota fiança de 60.000 euros.

24 **Marta Pascal (PDeCAT)**
Coordinadora general
Llibertat provisional sense fiança.

25 **Artur Mas (PDeCAT)**
Expresident
Llibertat provisional sense fiança.

26 **Mireia Boya (CUP)**
Exdiputada
Llibertat provisional sense fiança.

27 **Anna Gabriel (CUP)**
Exdiputada
Exiliada a Suïssa

Formacions polítiques

28 **Neus Lloveras (AMI)**
Expresidenta
Llibertat provisional sense fiança.

29 **Miquel Buch (ACM)**
Expresident
Imputat pel TSJC per desobediència greu. Pendent de ser citat al Suprem

A l'Audiencia Nacional

2 acusats per sedició

1 **Josep L. Trapero**
Major dels Mossos d'Esquadra
Interrogat per un segon delict de sedició. Es manté la llibertat provisional i mesures: presentar-se cada 15 dies al jutjat, prohibició de sortir del territori estatal, retirada del passaport...

2 **Teresa Laplana**
Intendent dels Mossos d'Esquadra
Llibertat provisional amb mesures cautelars: presentar-se cada 15 dies al jutjat, prohibició de sortir del territori estatal, retirada del passaport, telèfon de contacte personal...

a agents de la setena comandància de la Guàrdia Civil, sense gaire control, i aprovant el secret de sumari per punxar telèfons i escorcollar domicilis i

seus, el setembre passat, que han nodrit els informes acusatoris, compartits en aquest jutjat, el Tribunal Suprem i l'Audiencia Nacional, tot i les de-

núncies dels advocats. Així, actualment hi ha prop d'un centenar de càrrecs del govern i tècnics denunciats en aquesta causa contra el país. Són:

Govern

El president, Carles Puigdemont, i el seus tretze consellers, destituïts per l'article 155, per haver

proclamat la independència de Catalunya el 27 d'octubre passat, són investigats pels delictes de rebel·lió o sedició i malversació de fons públics primer per

l'Audiencia Nacional i després pel Tribunal Suprem. Aquests tribunals centralitzats a Madrid han ac-

Continua a la plana següent

ELS CONCERTS DEL

COTTON CLUB

PERALADA

Las Migas

2 MARÇ

Los Rebeldes

6 ABRIL

CASINO PERALADA

VENDA D'ENTRADES: 972 53 81 25 - www.casinoperalada.com

Es imprescindible DNI, Permis de Conduir o Passaport. Només Passaport per als ciutadans que no pertanyen a la Unió Europea. Només majors de 18 anys.

VOLVIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Jutjat d'instrucció 13 de Barcelona

30 acusats de delictes de rebel·lió, sedició, malversació de fons, revelació de secrets, infidelitat a la custòdia de documents, prevaricació, desobediència al TC i contra la pau i independència de l'Estat.

<p>1 Josep Maria Jové Exsecretari general d'Economia. Ara diputat per ERC (aforat)</p> <p>Detingut el 20 de setembre del 2017. Cap mesura cautelar.</p>	<p>2 Josep Lluís Salvadó Exsecretari d'Hisenda. Ara diputat per ERC (aforat)</p> <p>Detingut el 20 de setembre del 2017. Cap mesura cautelar.</p>	<p>3 Xavier Puig Àrea TIC del Departament d'Exteriors</p> <p>Detingut el 20 de setembre del 2017. Cap mesura cautelar.</p>	<p>4 Joan Ignasi Sánchez Assessor del Departament de Governació</p> <p>Detingut el 20 de setembre del 2017. Cap mesura cautelar.</p>	<p>5 Santiago Vidal Exsenador per ERC i jutge</p> <p>Declara al jutjat el 13 de febrer del 2018. Cap mesura cautelar</p>
<p>6 Carles Viver i Pi-Sunyer Jurista i director de l'Institut d'Estudis d'Autogovern</p> <p>Declara al jutjat el 13 de febrer del 2018. Cap mesura cautelar</p>	<p>7 Francesc Sutrias Director de Patrimoni d'Hisenda</p> <p>Detingut el 20 de setembre del 2017. Cap mesura cautelar.</p>	<p>8 Josué Sallent Director d'estratègia del Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació (CTTI)</p> <p>Detingut el 20 de setembre del 2017. Cap mesura cautelar.</p>	<p>9 David Franco Àrea TIC adscrita al Departament de Treball</p> <p>Detingut el 20 de setembre del 2017. Cap mesura cautelar.</p>	<p>10 Rosa Maria Rodríguez, Directora general T-Systems Ibérica</p> <p>Detinguda a Madrid el 20 de setembre del 2017. Sense mesures cautelars</p>
<p>11 Joan Manel Gómez Coordinador a Cescicat</p> <p>Detingut el 20 de setembre del 2017. Cap mesura cautelar.</p>	<p>12 Natàlia Garriga Directora de serveis d'Economia</p> <p>Detinguda el 20 de setembre del 2017. Cap mesura cautelar.</p>	<p>13 Pau Furriols Advocat. Té una nau a Bigues i Riells, on troben paperetes</p> <p>Detingut el 20 de setembre del 2017. Cap mesura cautelar.</p>	<p>14 Josep Masolivé Responsable de l'àrea d'informàtica de la Fundació PuntCat</p> <p>Detingut el 20 de setembre del 2017. Cap mesura cautelar.</p>	<p>15 Josep Ginesta Secretari general del Departament de Treball</p> <p>Encausat policial</p>
<p>16 Mercedes Martínez Conductora d'un vehicle que va a la nau de Bigues i Riells</p> <p>Encausada policial</p>	<p>17 Jordi Cabrafiga Excop del gabinet de Governació i actual dirigent de JxCat</p> <p>Declara al jutjat el 9 de febrer del 2018. Cap mesura cautelar</p>	<p>18 Lluís Domingo Anaya Adscrit a Governació</p> <p>Declara el 9 de febrer del 2018. Cap mesura cautelar</p>	<p>19 Valentin Arroyo Director corporatiu del CTTI</p> <p>Declara el 9 de febrer del 2018. Cap mesura cautelar</p>	<p>20 José María Reig Treballador del CTTI</p> <p>Declara el 9 de febrer del 2018. Cap mesura cautelar</p>

Ve de la plana anterior

ceptar la tesi acusatòria més bèl·lica de la fiscalia, i han arrabassat la competència, fixada per llei, que té el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) per investigar i jutjar els parlamentaris catalans pel seu aforament. No obstant això, no va ser fins la setmana passada que el jutge del Suprem Pablo Llarena ha demanat a la magistrada Mercedes Armas que li traspassi la seva investigació iniciada contra la iniciativa de compra d'urnes de la consellera Meritxell Borràs. El manteniment de dos investigacions contra les mateixes persones aforades és una irregularitat també denunciada pels penalistes.

Actualment, el president Puigdemont, revalidat per la ciutadania en les noves eleccions del 21 de

desembre passat, i els consellers Antoni Comín, Clara Ponsatí, Meritxell Serret i Lluís Puig, continuen exiliats a Bèlgica des de fa quatre mesos. El Tribunal Suprem no els pot jutjar en absència davant les elevades penes que se'ls demanaran, però sí que pot promoure la seva suspensió per a càrrec públic, com recull la llei d'enjudiciament criminal per als acusats de terrorisme i els "rebels" quan s'aprova el seu processament; és a dir, que estan a un pas d'anar a judici. La premsa espanyola, que s'avança a l'acció dels jutges (com el govern del PP), ja ha anunciat que això passarà a la primavera.

Mentrestant, el vicepresident i líder d'ERC, Oriol Junqueras, i el conseller Joaquim Forn estan

Segueix a la plana següent

Delictes d'odi en totes les professions

El ministre de l'Interior, Juan Ignacio Zoido, va intentar amagar les crítiques contra les desproporcionades càrregues policials als punts de votació de l'1-O obrint al web del ministeri un apartat per delatar la suposada persecució que vivien els cossos i forces de seguretat de l'Estat a Catalunya. L'espai, per discriminatori, el van clausurar amb silenci. No obstant això, de la trentena de jutjats catalans que tenen obertes una o més causes vers l'1-O n'hi ha una desena per incitació a l'odi a funcionaris espanyols. Els juristes més progressistes ja han denunciat que aplicar l'article 510 del Codi Penal per protegir policies és una aberració perquè aquest està pensat per a col·lectius històricament marginats, mentre que els cossos policials tenen altres articles que els emparen. Per ara, però, no hi ha cap resolució que ho delimiti, mentrestant hi ha mestres, un mecànic, polítics, veïns i fins i tot un jutge acusats d'odi i perseguits en la seva llibertat d'expressió.

El darrer cas conegut és el del mecànic de Reus, Jordi Perelló, que va haver d'anar a declarar al jutjat per haver-se negat a arreglar un cotxe d'una agent de la policia espanyola, parella d'un agent dels Mossos. Abans, sis mestres de la Seu d'Urgell van declarar al jutjat acusats d'un delictes d'odi, en haver parlat a classe sobre les càrregues policials. Per la seva part, la fiscalia de Barcelona va citar a declarar com a encausats un grup de mestres de Sant Andreu de la Barca, denunciats per pares d'agents de la Guàrdia Civil, en considerar que havien fomentat que altres alumnes critiquessin l'acció dels seus progenitors. El fiscal del servei de delictes d'odi ha de resoldre què fer amb aquest cas, si arxivar-lo o denunciar-lo al jutjat. El professor de Tremp Manel Riu també ha hagut de declarar per les seves piulades contra agents i el govern del PP. A més, s'han posat límits a la llibertat d'expressió d'humoristes i particulars a les xarxes socials. Meritxell Es-

querra i Kenneth Batiste són dos joves lleidatans que van ser detinguts com a autors d'un delictes d'incitació a l'odi contra la Guàrdia Civil per haver penjat al Facebook comentaris contra els agents. Van quedar en llibertat amb càrrecs després de dormir una nit al calabós i passar a disposició judicial. L'associació Drets du diverses defenses, com ara la d'un veí de Barcelona per unes piulades i la de l'humorista Toni Albà, acusat d'injúries en un jutjat de Vilanova i la Geltrú. Drets ha aconseguit l'arxivament de la denúncia contra el periodista Eduard Biosca per un gag del seu personatge de ficció, el Sr. Bohigues, a RAC1. Paral·lelament, distints jutjats ja citen a declarar per desordres públics veïns que van tallar carreteres i vies per la vaga general del 3 d'octubre i per mobilitzacions del novembre passat. És el cas de sis tarragonins i de nou veïns de Barcelona pel tall de les vies a Sants i cinc investigats en un jutjat d'Igualada per talls a l'N-II, entre d'altres.

VOLVIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Jutjat d'instrucció 13 de Barcelona

21 **Antonio Jesús Vargas**
T treballador CTTI

Va declarar el 9 febrer del 2018. Cap mesura cautelar.

22 **Juan Martín Angulo**
Director gerent CTTI

Encausat policial, no citat al jutjat.

23 **Eduard Vila**
Director de l'Agència Tributària Catalana

Encausat policial, no citat al jutjat.

24 **Andreu Palacín**
Cap d'àrea TIC de l'Agència Tributària Catalana

Encausat policial, no citat al jutjat.

25 **Enric Ocaña**
Membre de processos electorals

Encausat policial, no citat al jutjat.

26 **Màrius Gómez**
T treballador de T-Systems

Encausat policial, no citat al jutjat.

27 **José Oriol González**
Gerent de Buzoneo Directo SL

Citat a declarar el proper 7 de març.

28 **Sergio Bellido**
Conseller delegat de Novoprint, SA

Citat a declarar el proper 7 de març.

29 **Sergi Aymerich**
Adminstrador de Global Solutions

Citat a declarar el proper 7 de març.

30 **Ricard Martí**
Marc Martí Publicitat

Citat a declarar el proper 7 de març.

GRÀFIC: EL PUNT AVUI

Jutjat d'instrucció 15 de Barcelona

5 síndics electorals per l'1-O. Acusats de delictes de malversació de fons públics, usurpació de funcions i desobediència al Tribunal Constitucional

1 **Jordi Matas**
President de la sindicatura electoral per l'1-O. Politòleg

Ha declarat. Cap mesura cautelar.

2 **Marc Marsal**
Vocal de la sindicatura electoral per l'1-O. Advocat

Ha declarat. Cap mesura cautelar.

3 **Marta Alsina**
Vicepresidenta de la sindicatura electoral per l'1-O. Advocada

Ha declarat. Cap mesura cautelar.

4 **Tània Verge**
Vocal de la sindicatura electoral per l'1-O. Jurista

Ha declarat. Cap mesura cautelar.

5 **Josep Pagès**
Vocal de la sindicatura electoral per l'1-O. Advocat

Ha declarat. Cap mesura cautelar.

Les agressions policials, als jutjats

Els catalans no s'han quedat de braços plegats després de ser agredits amb porres, estirades de cabells i empentes per agents de la Guàrdia Civil i de la policia espanyola, que per fer complir l'ordre del TSJC de prohibir el referèndum van carregar contra ciutadans que feien resistència pacífica. Les imatges de les brutals càrregues van provocar que els responsables polítics fessin aturar l'actuació. El seu descrèdit al món és inabornable.

Actualment, hi ha deu jutjats que investiguen les denúncies per lesions i contra la integritat presentades per veïns contra agents policials. La feina tena d'equips de lletrats com ara el centre Iriada, Drets, la CUP, el Col·legi d'Advocats de Manresa i grups d'advocats voluntaris, com ara els de Girona, han permès que siguin pocs els jutges que arxivin les denúncies adduint "autor desconegut" (ho ha fet un jutjat de Sabadell i un de l'Hospitalet) i que hagin obligat el Ministeri de l'interior a identi-

ficar els agents i els caps de les seves unitats, alguns dels quals aviat seran citats a declarar com a imputats.

Per exemple, el titular del jutjat d'instrucció 7 de Barcelona ha dividit per escoles les denúncies de 257 ferits, i ha acceptat cinc querelles contra agents de la policia espanyola. Aquí també hi ha la querella de Roger Español, que va perdre l'ull dret per un impacte de pilota de goma, prohibides a Catalunya. Al jutjat d'instrucció 2 de Girona hi ha la querella col·lectiva presentada per uns 200 afectats i que impulsen els ajuntaments de Sant Julià de Ramis, Aiguaviva i Girona. Recentment, les primeres víctimes van anar a declarar i van sortir decebudes del jutjat perquè la fiscal i la jutgessa qüestionaven la seva actuació davant dels punts de votació i per haver obstaculitzat una ordre judicial. El govern espanyol justifica així les garrotades, com ara el magistrat del Tribunal Suprem instructor de la causa contra els independentistes.

El Col·legi d'Advocats de Manresa ha impulsat les denúncies d'una quarantena de lesionats en les poblacions de Sant Joan de Vilatorrada, Callús i Castellgalí, on lletrats voluntaris que hi eren l'1-O per resoldre dubtes van ser testimonis directes del desproporcionat nombre d'agents de la Guàrdia Civil, i també de la seva brutal actuació.

A més, el jutjat d'instrucció 4 d'Amposta investiga les càrregues policials de l'1-O al pavelló firal de Sant Carles de la Ràpita, on els agents de la Guàrdia Civil van pegar de bon matí. Uns 60 ferits van presentar denúncia i bona part van ser arxivades pel jutge adduint que no es podia identificar l'agent agressor. L'Audiència de Tarragona ha instat el jutge a reobrir el cas d'un dels ferits. El jutjat d'instrucció 3 de Tortosa investiga les càrregues al pavelló de Roquetes, on quinze veïns han presentat denúncia i l'Ajuntament de Roquetes reclama per les destrosses al pavelló. A Lleida, hi ha quatre querelles.

Ve de la plana anterior

en presó preventiva, al penal d'Estremera, des del 2 de novembre passat, quan va tancar-los la jutgessa Carmen Lamela, mesura que el jutge Llarena ha validat tres cops, tot assegurant que en ells hi ha perill de reiteració delictiva, especialment perquè no han renunciat a la seva "ideologia". Afirmació que ha escandalitzat els juristes.

La resta de consellers van estar trenta tres dies en presó preventiva, i el Suprem els va deixar en llibertat amb elevades fiances, pagades amb aportacions ciutadanes, per l'ANC i Òmnium. Són: Carles Mundó, Dolors Bassa, Meritxell Borràs (a totes dues els van picar les xinxes a la presó), Raül Romeva, Jordi Turull, Josep Rull, i Santi Vila, que només hi va ser una nit fins a

poder pagar la fiança de 50.000 euros. Cap ells pot sortir de l'Estat espanyol, tenen el passaport retirat i han d'anar a signar al jutjat cada setmana.

Entitats civils

El primer càstig judicial contra el procés va ser al cor de la societat civil. El president de l'Assemblea Nacional Catalana (ANC) i actual diputat de JxCat, Jordi Sànchez, i el president d'Òmnium Cultural, Jordi Cuixart, van anar a declarar el 16 d'octubre passat, per segon cop, a l'Audiència Nacional, acusats del delictes de sedició per la gran manifestació del 20 de setembre contra els escorcolls als departaments, i des de llavors són a la presó. El jutge Llarena ha ratificat la presó preventiva de Sànchez i Cuixart i a més ha elevat el delictes, en passar-lo de sedició a rebel·lió. Pel magistrat, Sànchez i Cuixart formen part de l'anomenat "comitè estratègic", que el govern, partits sobiranistes i entitats van formar per tirar endavant la "secessió de Catalunya", tal com es recull en el document apòcrif *Enfocats*, trobat al domicili de l'exsecretari general d'Economia, Josep Maria Jové.

Sànchez i Cuixart sempre han defensat la seva actuació pacífica i, davant la negativa del Suprem de deixar-los en llibertat provisional o d'apropar-los a presons catalanes, han denunciat la seva situació a un organisme de Nacions Unides. Ara, el jutge Llarena investiga els CDR (comitès de defensa de la República), formats per ciutadans i que han fet diverses accions de protesta, sempre pacífiques.

Mesa Parlament

L'instructor del Suprem, amb millor tracte inicial, va deixar una setmana perquè els membres de la mesa del Parlament estudiessin la querella de la fiscalia. Després d'interrogatoris agressius, i arrencada la confessió dels investigats que la declaració d'independència del 27-S va ser més política que executiva, van trobar la llibertat provisional. La presidenta del Parlament Carme Forcadell va dormir una nit a la presó fins a

Segueix a la plana següent

VOLVIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Ve de la plana anterior

assolir els 150.000 euros de fiança. A Anna Simó, Ramona Barrufet, Lluís Corominas i Lluís Guinó els va fixar una fiança de 25.000 euros per a cadascun, que van poder pagar en llibertat. I Joan Josep Nuet (CSQP) va obtenir la llibertat sense cap fiança.

Grups polítics

L'endemà de les eleccions autonòmiques, guanyades pels partits independents, el jutge Llarena (usant el principi d'oportunitat en lloc del proporcionalitat) va anunciar que ampliava les imputacions per rebel·lió a la secretària general d'ERC, Marta Rovira; les exdiputades de la CUP Mireia Boya i Anna Gabriel; l'ex-president Artur Mas; la coordinadora general del PDeCAT, Marta Pascal, i la presidenta de l'Associació de Municipis per la Independència (AMI), Neus Lloveras. Les declaracions no s'han realitzat fins aquesta setmana, dos mesos després de l'anunci.

La sorpresa ha estat que Gabriel s'ha exiliat a Suïssa per denunciar la falta de garanties de la justícia espanyola a un procés just. Paral·lelament, la querrel·la de la fiscalia contra Miquel Buch, com a president de l'Associació Catalana de Municipis (ACM), juntament amb Lloveras, ha estat derivada aquesta setmana des del TSJC al Suprem.

Càrrecs públics

La causa general iniciada al jutjat d'instrucció 13 de Barcelona va implicar la imputació de càrrecs i tècnics del govern pels preparatius de l'1-O. La causa es va engreixant dia a dia i ara se superen els trenta investigats. Amb els escorcolls i detencions del setembre passat hi ha imputats l'exsecretari general d'Economia Josep Maria Jové i l'exsecretari d'Hisenda Lluís Salvadó. Tots dos són ara diputats per ERC i per tant la seva investigació l'hauria d'assumir el TSJC o el Suprem. A més, hi ha càrrecs i tècnics d'Exteriors i Treball per suposadament haver passat un cens de votants i de les meses.

D'altra banda, la titular del jutjat d'instrucció 15 de Barcelona tramita la

querrel·la de la fiscalia per usurpació de funcions i malversació contra els cinc síndics electorals, després de la seva suspensió i una multa milionària, al final retirada pel Tribunal Constitucional.

Estructures d'estat

La justícia també ha obert un front contra estructures d'estat ben consolidades a Catalunya com ara la policia catalana i el Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació (CTTI), escorcollat diversos cops per la Guàrdia Civil, en no trobar les urnes i sospitar que per l'1-O s'engegaria el vot telemàtic. Van errar: va ser el vot universal. La imputació de l'Audiència Nacional per un delictes de sedició al major dels Mossos d'Esquadra, Josep Lluís Trapero, acusat de no col·laborar amb la Guàrdia Civil en els escorcolls del 20-S, ha estat l'excusa del govern espanyol per arraconar-lo a oficines. Divendres passat va declarar, per tercer cop, per un segon delictes de sedició, per la "inactivitat" dels Mossos per aturar l'1-O i la magistrada Lamela el va deixar en llibertat provisional i amb les mateixes mesures que tenia: retirada del passaport i anar a signar al jutjat. La fiscalia vol actuar ara contra la cúpula política dels Mossos, amb l'exdirector Pere Soler.

Empresaris i mitjans de comunicació

El jutge de Barcelona ha encausat diversos empresaris que van editar publicitat per l'1-O, tot i que pagada per partits i entitats. Per trobar la malversació de fons, la Guàrdia Civil va citar a declarar com a testimonis a la caserna de travessera de Gràcia responsables de mitjans de comunicació catalans, com ara el director d'El Punt Avui, Xevi Xirgo, i se'ls va requerir factures de la publicitat de la campanya. Així s'ha fet l'informe que calcula en 502.000 euros la despesa pública. Últim informe inculmina l'empresari Jaume Roures per haver cedit la sala de premsa perquè el govern donés els resultats de l'1-O. El resultat d'aquest setge: la societat catalana és sospitosa de tot. ■

Els alcaldes van respondre a la causa oberta per la fiscalia amb un acte al Palau de la Generalitat el 16 de setembre ■ E. MAGRE

La fiscalia té damunt la taula l'arxivament de la causa contra els alcaldes per l'1-O

■ 712 edils estan acusats de col·laborar en l'organització del referèndum ■ N'hi ha una desena de denunciats per la seva actuació durant la jornada electoral

Redacció
BARCELONA

La fiscalia del TSJC està estudiant l'arxivament de la causa oberta el 13 de setembre passat contra 712 alcaldes que van signar el decret en suport de l'1-O per cooperació en l'organització d'un referèndum il·legal. Hi ha, però, altres actuacions obertes contra diversos batlles per presumpta desobediència, desordres públics o delictes d'odi com a conseqüència de la seva actuació durant la jornada electoral.

Les acusacions contra la majoria d'alcaldes del país van arribar dies després que s'aprovés la celebració del referèndum. Entre el 19 de setembre i el 5 d'octubre van declarar una cinquantena d'alcaldes. Les diligències, però, es van aturar i ara s'està en espera del seu arxivament.

Hi ha, però, altres causes obertes en diversos jutjats catalans. És el cas de l'alcalde de Callús (Bages), Joan Badia, citat el 5 de febrer com a investigat per la titular del jutjat d'instrucció número 2 de Man-

Acusacions d'incitació a l'odi, també contra els edils

L'alcalde de Reus, Carles Pellicer (PDeCAT), sis regidors del consistori, quatre bombers i dos representants del teixit associatiu van ser denunciats per la policia espanyola per un presumpte delictes d'incitació a l'odi, per haver signat un manifest contra la violència policial de l'1-O i per la retirada dels agents desplaçats a Catalunya. Quatre d'ells, l'alcalde i els regidors d'ERC i Ara Reus, van declarar davant del jutge el

23 de novembre, mentre que dos regidors de la CUP que es van negar a comparèixer van ser detinguts i portats davant del jutge. La denúncia també incloïa les concentracions davant l'hotel, on s'allotjaven agents de la Policia Nacional i de la Guàrdia Civil, concentracions que també es van repetir davant dels establiments de Calella i Pineda de Mar on hi havia agents policials que finalment van marxar. La unitat de la Policia Na-

cional adscrita a la fiscalia de Barcelona va citar a declarar quatre regidors de Pineda que van participar en les negociacions amb la direcció de l'hotel perquè marxessin els agents. En el cas de Calella, la fiscalia acusava l'alcaldessa, Montserrat Candini, d'haver exigit els amos dels hotels que fessin fora els agents amb l'amenaça d'obrir-los expedients, cosa que ella va rebutjar, com van confirmar els mateixos propietaris.

resa per desobediència. Badia va presentar el mateix 1-O una denúncia per agressió a l'autoritat, destrosses a l'escola i robatori del seu ordinador portàtil. També declararà al mateix jutjat el 12 de març l'alcalde de Fonollosa (Bages), Eloi Hernández, localitat en què una setantena d'agents van irrompre i van causar ferits i destrosses a l'ajuntament.

La mateixa jutgessa ha decidit ampliar els delictes pels quals investiga el regidor de Sant Joan de Vilatorrada Jordi Pesarrodo-

na. L'edil, conegut per la seva protesta amb nas de pallaso, va declarar el 7 de febrer per desobediència, però haurà de tornar al jutjat el 23 d'abril per un delictes d'odi i un altre de resistència greu. També estan citats els inculpats a l'atestat de la Guàrdia Civil pels fets de l'1-O a l'escola Joncadella, entre ells el cap dels Mossos, que hauria plantat cara als agents.

Al Maresme, l'alcalde de Dosrius, Marc Bosch (ERC), i el regidor Eduard Garcia (ERC) van resultar ferits durant la càrrega po-

licial l'1-O. Van presentar denúncia als Mossos per les lesions rebudes pels guàrdies civils i pocs dies després eren citats a la comandància de la Guàrdia Civil, a Sant Andreu de la Barca, per un possible delictes de desobediència i resistència greu durant el referèndum. Tots dos sempre han defensat que la seva va ser una resistència pacífica als cops de porra.

■ Aquesta informació ha estat elaborada per **C. Filella, J. Tort, A. Aguilar, M.T. Màrquez i M. Rovira.**

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Reivindicacions polítiques

EXTERIOR • Puigdemont i quatre consellers s'han hagut de refugiar a Brussel·les i han aconseguit internacionalitzar el procés català **HISTÒRIA** • Tres presidents, Companys, Irla i Tarradellas, també van haver de viure un exili després de la Guerra Civil **CASOS** • Altres països com ara l'Estat francès, el País Basc i Sud-àfrica han viscut situacions semblants

Marc Bataller
BARCELONA

La paraula *exili* semblava esborrada de la nostra memòria col·lectiva. Una situació que associàvem amb la fosca etapa del franquisme i que pensàvem que només pertanyia als llibres d'història. Però la realitat és una altra. Els ferotges atacs del govern espanyol i l'ofec de la justícia van fer que el president legítim, Carles Puigdemont, i alguns consellers es refugiessin a Brussel·les per poder garantir els seus drets. Exili, en majúscules, per més que sectors espanyols ho vulguin menystenir i en facin burla. En tot cas, la presència de Puigdemont, Comín, Serret, Puig i Ponsatí ha internacionalitzat encara més la causa catalana —ara s'hi ha afegit Anna Gabriel des de Suïssa—, i JxCat i ERC estu-

dien la doble fórmula d'un govern a Bèlgica i un altre a Catalunya, que permeti defensar el mandat de l'1 d'octubre i aixecar un article 155 que està anorreant les institucions catalanes. Fonts de la negociació confien a tancar el pacte en els pròxims dies i serà llavors quan es determinarà quines funcions tindran exactament el president i els consellers a l'exili.

Salvant les distàncies, i amb guerres pel mig, altres països també han hagut de configurar un govern a l'exili per poder salvaguardar les seves polítiques. Catalunya, evidentment, és el que ens toca de més a prop, però el País Basc, França, Polònia i Sud-àfrica van viure un panorama semblant.

Catalunya

■ La derrota de la Guerra Civil va fer que el govern republicà de Lluís

Companys hagués de fugir cap a l'Estat francès amb membres de l'executiu espanyol i basc. Companys es va instal·lar primer a Perpinyà i després a París per treballar en la representació de la Generalitat a l'exterior —allà va crear l'entitat Consell Nacional Català—. Però tot es va truncar quan va ser detingut per la Gestapo i posteriorment afusellat per les tropes franquistes al castell de Montjuïc, el 15 d'octubre del 1940. "Durant el poc temps que va estar a l'exili, Companys va intentar coordinar tota aquella gent que estava refugiada, més de 200.000 persones que estaven a l'Estat francès. Va intentar ajudar els que estaven als camps de concentració i donar una esperança de cara al futur", explica l'historiador Josep Maria Solé i Sabaté. Per aquest motiu, va intentar que continués sortint la revista *Ca-*

38

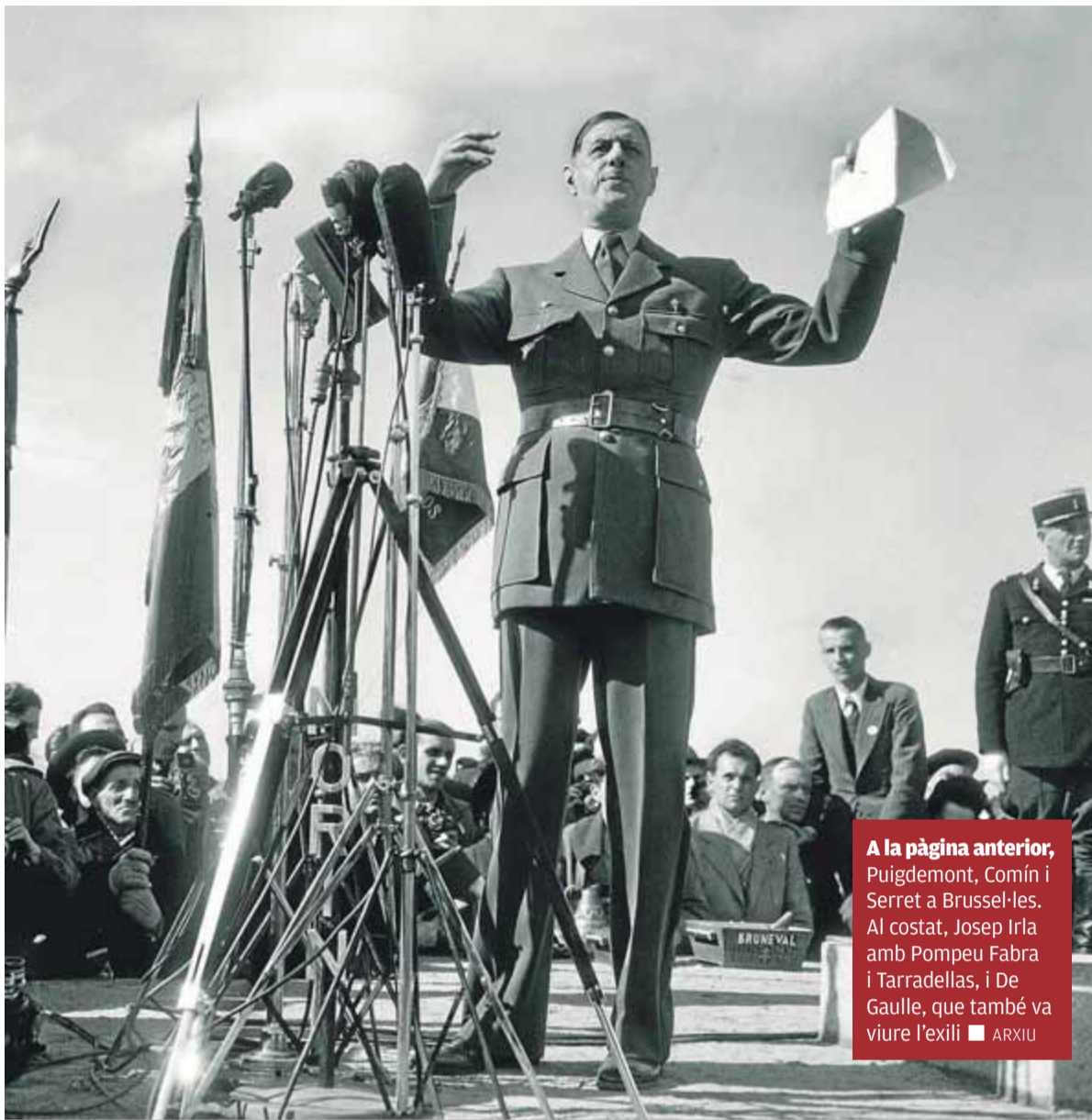
anys va haver d'estar el govern català a l'exili després de la Guerra Civil. Companys va marxar el 1939 i Tarradellas no va poder tornar a Catalunya fins al 1977.

talunya i va potenciar el contacte amb molts estudiants a Tolosa, Montpeller i París, i també va mantenir contacte amb altres llocs de l'exili com ara Mèxic i Cuba.

El seu successor va ser Josep Irla, que era el president del Parlament. "Va provar de fer un govern, però la situació era molt difícil, perquè estàvem en plena Guerra Mundial. Era un exili afeblit, indefens i dividit, i fins que no va canviar el curs de la guerra no hi va haver esperances de sortir-se'n. A partir d'aquí, es va començar a veure una esperança, però no es va acabar produint", hi afegeix Solé i Sabaté.

El 1954, Irla, que estava afeblit i malalt, va deixar la presidència, i diputats del Parlament, reunits a l'ambaixada de la República Espanyola a Mèxic, van escollir Josep Tarradellas com a nou president. "El franquisme es va anar consoli-

A la pàgina anterior, Puigdemont, Comín i Serret a Brussel·les. Al costat, Josep Irla amb Pompeu Fabra i Tarradellas, i De Gaulle, que també va viure l'exili ■ ARXIU

1951. El lehendakari va morir el 22 de març del 1960, i el seu substitut va ser Jesús María de Leizaola, que va tornar al País Basc el 1979.

Estat francès

■ Charles de Gaulle és qui millor representa el moviment francès a l'exili durant la Segona Guerra Mundial. Durant l'ocupació alemanya, va ascendir a general i va accedir a un primer càrrec de govern –subsecretari de la Guerra–, amb el primer ministre Reynaud. Però l'executiu va caure, es va iniciar el règim de Vichy, i De Gaulle es va refugiar a Londres. Allà va fundar la resistència, la França Lliure, i va ser reconegut per Winston Churchill. Es va crear un govern a l'ombra –l'anomenat Comitè Nacional Francès– i, després del desembarcament de Normandia, De Gaulle va tornar a l'Estat francès i es va instal·lar al capdavant d'un govern de concentració.

Els exilis sempre han servit per mantenir viva la flama de les denúncies contra els repressors

Polònia

■ Un altre dels governs a l'exili que es van formar després de l'ocupació nazi va ser el de Polònia, sota la presidència de Wladyslaw Raczkiwicz, que es va establir primer a París i després a Londres, i va ser reconegut per tots els aliats. Des de l'exili va dirigir les forces armades que encara estaven a Polònia. Després de la Guerra Mundial, però, molts polonesos no van estar d'acord que el seu país estigués sota els auspicis soviètics, i el govern a l'exili va continuar existint. De mica en mica, va anar perdent suports internacionals, però l'executiu va continuar perdurant a Londres i tenia la legitimitat de prop de 150.000 polonesos exiliats. El 1990, Lech Walesa es va convertir en el primer president després del comunisme, i va tornar a bastir ponts amb l'exili i en va reconèixer la legitimitat.

Sud-àfrica

■ La història de les últimes dècades de Sud-àfrica va lligada evidentment a la figura de Nelson Mandela, el seu empresonament i la lluita contra l'*apartheid*. Va ser una de les *alma mater* del partit socialdemòcrata ANC, juntament amb Oliver Tambo. El 1960, Tambo es va haver d'exiliar i va mobilitzar tot el moviment anti-*apartheid* des de l'estranger mentre Mandela estava a la presó, i la seva formació, ANC, estava il·legalitzada. Des de l'exterior va fer de mediador amb les Nacions Unides perquè intercedissin en el conflicte del seu país, i el 1990 va poder tornar a Sud-àfrica i va participar activament en les converses de pau entre l'ANC i el govern de Frederik de Klerk. ■

ues des de l'exili

dant a poc a poc i Tarradellas va aconseguir mantenir la flama permanent de la catalanitat a l'exili. La seva actuació, però, va ser nul·la, perquè tot era administració espanyola. No va poder fer absolutament res”, conclou Sabaté. És en aquest context

que s'entén que Tarradellas renunciés a formar un govern a l'exili.

El 23 d'octubre del 1977 va tornar a Barcelona –amb la seva famosa frase “Ciutadans de Catalunya, ja soc aquí”– i va ser nomenat president de la Generalitat provisional. Va formar un govern de concentració per tal de redactar l'Estatut del 1979 i va convocar eleccions el 1980.

País Basc

■ El 1937, les tropes franquistes van entrar a Bilbao i el go-

vern de José Antonio Aguirre va haver de començar un periple. Primer, a la localitat biscaïna de Turtzioz; després, a Cantàbria, i finalment, a Catalunya. El 1939, Aguirre va creuar la frontera francesa amb Lluís Companys i el president del govern espanyol, Manuel Azaña. L'executiu basc es va instal·lar a París amb l'objectiu d'ajudar els refugiats i també els aliats durant la Segona Guerra Mundial. El 1940, l'ofensiva alemanya sobre França va sorprendre Aguirre a Bèlgica i des d'allà va veure com van detenir Companys –ell també estava condemnat a mort per Franco–. Aquí va començar una odissea per fugir que el va portar a Anvers, Berlín, Suècia, el Brasil, l'Uruguai, Veneçuela i els Estats Units. En tots aquests països, va intentar que la veu dels bascos se sentís arreu del món. El 1946 va tornar a l'Estat francès, on va constituir de nou el govern i va crear la Lliga Internacional d'Amics dels Bascos, que va aconseguir 50.000 adhesions. Des de l'exili, l'executiu també va promoure dues vagues generals al País Basc, el 1947 i el

51

anys va durar el govern polonès a l'exili. El 1939 va haver de fugir del país per l'ocupació nazi. Després de la Segona Guerra Mundial, però, va decidir continuar a l'exili perquè no estava d'acord amb el règim comunista que imperava al país. Encara que no tenia poder executiu ni era reconegut per la comunitat internacional, va decidir continuar a l'exili fins al 1990, quan Walesa es va convertir en el primer president polonès després del comunisme.

VOLVIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Josep Maria Solé i Sabaté Historiador

“Els de l'exili no són fugitius, són refugiats”

SORTIDA · “No són persones fugides, perquè van sortir d'una manera normal de l'Estat espanyol i no tenien cap delictes pendent” **FETS** · “Els llibres d'història escriuran que Catalunya va demostrar coratge i valor defensant la democràcia”**ATACS** · “Cada cop que Catalunya ha reivindicat un aprofundiment del seu autogovern, Espanya s'hi ha posat en contra”Marc Bataller
BARCELONA

Josep Maria Solé i Sabaté és un reconegut historiador, especialista en la Guerra Civil i la postguerra. En l'entrevista analitza la situació actual i l'exili.

Creu que pot funcionar aquesta doble fórmula de govern, un a l'exili i un altre a Catalunya?

Un govern a l'exili és quan no tens llibertat específica en el teu territori perquè hi ha una dictadura o un estat totalitari, com és el cas dels governs a l'exili que hi ha hagut a la història contemporània al segle XX. Defenso i crec que el president hauria de ser Puigdemont però, com que utilitzen totes les argücies jurídiques i l'Estat espanyol no respecta cap dret, ell hauria de tenir una funció representativa important però no executiva. Pot passar des d'un consell, un assessorament o una representació de Catalunya a l'exterior, però per al dia a dia hi ha d'haver una persona aquí, ja sigui com a conseller en cap o la fórmula que trobin.

Hi ha sectors que defensen que no es pot parlar d'un govern a l'exili perquè no hi ha hagut una guerra ni un estat totalitari, com vostè abans ha explicat.

No és contradictori parlar d'un president o uns governants a l'exili. S'ha de tenir en compte, però, que es conculquen tots els drets. Es convoquen eleccions, s'insta tothom a presentar-s'hi i guanyen unes persones que després són aforades; i l'únic que fa l'Estat és posar-hi obstacles. Van jugar amb trampes, tenint els líders a la presó o a l'exterior, i estaven convençuts que guanyarien. Però el sector majoritari va votar independentisme i ara no saben què fer.

Què pensa quan hi ha gent que diu que han fugit?

És un insult. Aquestes persones

Josep Maria Solé i Sabaté anava a la llistes de Junts per Catalunya ■ JOSEP LOSADA

van poder agafar el passaport. Si fossin persones fugides els haurien de reclamar i si l'Estat espanyol no ho fa entra en contradicció. No són persones fugides, perquè van sortir d'una manera normal i corrent de l'Estat sense tenir cap delictes pendent. Són refugiades. El valor més absolut de l'ésser humà és la llibertat, i per la llibertat, tot. Van creure que la millor opció per defensar el que el poble havia votat era exiliar-se. El seu principal problema és que van complir el que portaven al programa electoral. Si a l'Estat no li agradava, per què no ho de-

nunciaven abans? Perquè és pensaven que no ho farien.

Com s'explica que nou dels últims onze presidents catalans hagin estat represaliats?

Cada cop que Catalunya ha reivindicat un aprofundiment del seu autogovern, Espanya s'hi ha posat en contra. Això ha passat al llarg de la nostra història. Espanya no accepta la nostra identitat, la nostra cultura. L'únic que vol de nosaltres són els nostres recursos, els diners. I la manera de fer-ho és llimant la identitat o la llengua. No ens

consideren d'igual a igual. Aquesta persecució, però, no només passa en l'àmbit polític, sinó que afecta tothom que els planta cara, ja sigui el món cultural, literari o teatral.

Les generacions joves es pensaven que aquesta repressió s'havia acabat amb el franquisme.

La transició democràtica té aspectes positius, evidentment, però s'ha de tenir en compte que, les pautes, les van posar els mateixos franquistes i es va fer un pacte de debilitats perquè ningú es podia imposar als al-

Agressions de l'1-0

Solé i Sabaté assegura que les càrregues policials durant l'1 d'octubre “van superar, algunes vegades, certes actuacions dels grisos”: “No recordo haver vist abans aquella hostilitat, puntades de peu i saltar damunt de la gent.”

tres. El franquisme és el resultat d'una victòria d'una guerra civil i els vencedors, durant 40 anys, van estructurar la societat segons el seu determini i quan va arribar la democràcia moltes d'aquestes coses no es van posar al dia i van quedar. El cas del poder judicial, molts aspectes del poder econòmic o articles de la Constitució.

Què creu que escriuran els llibres d'història sobre tot el que està passant a Catalunya?

Una de les coses que diran és que el poble de Catalunya es va reconèixer amb la seva gran estima, coratge i valor defensant la democràcia davant de forces que actuaven amb determini de policia militar. També explica-

Espanya no accepta la nostra identitat o cultura. L'únic que volen de nosaltres són els diners

ran que és la primera vegada que Catalunya, en el seu procés per proclamar una república, ho va fer per si sola, no confiant en Espanya.

És optimista sobre el futur del país?

Sí. El creixement de l'estat autoritari, la negació de valors democràtics i la grolleria no enredaran gaire més temps la gent de bona fe, fins i tot els que han votat les opcions més contràries a l'independentisme. La societat s'apartarà d'aquest estat quan els ajuts socials o les prestacions siguin castigades. ■

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

La torre Agbar il·luminada per donar la benvinguda al Mobile World Congress ■ ANDREU PUIG

Torrent i Colau planten Felip VI en la rebuda del MWC

■ El president del Parlament i l'alcalde de Barcelona sí que acudiran al sopar de benvinguda del congrés ■ Alts càrrecs de la Generalitat i els representants municipals d'ERC i la CUP declinen l'assistència a l'àpat

Emili Bella
BARCELONA

El rei espanyol, el borbó Felip VI, visita avui Catalunya per primera vegada després de la magna xiulada contra ell a la manifestació posterior als atemptats a Barcelona i Cambrils de l'agost, i després del discurs del 3 d'octubre en què va beneir l'"a por ellos" contra els votants del referèndum de l'1-O. L'espera una gran cassolada de rebuig a la seva presència a Catalunya a les nou del vespre, a més d'una mobilització a les portes del Palau de la Música, on assistirà al sopar inaugural del Mobile World Congress (MWC).

Però la protesta no es limitarà a la societat civil. També hi haurà una plantada generalitzada de les

principals institucions del país. El president del Parlament, Roger Torrent, "conscient del seu paper institucional, que sempre exerceix amb totes les conseqüències", no participarà en la rebuda oficial al monarca prèvia al sopar perquè "no ha dedicat ni una sola paraula al miler de ferits de l'1-O" i perquè el discurs que va oferir al cap de dos dies "emparava l'actuació del govern espanyol i no apostava en cap cas per la política", segons fonts properes a Torrent.

Tampoc no hi serà l'alcalde de Barcelona, Ada Colau, com a protesta per les càrregues policials "duríssimes i arbitràries" de l'1-O en 27 escoles de la capital. "No pertoca per responsabilitat institucional", va afirmar l'alcalde. "Una cosa és el respec-

Les frases

“Una cosa és el respecte institucional i una altra és retre homenatge”

Ada Colau
ALCALDESSA DE BARCELONA

“Demano a Colau que rectifiqui aquests gestos de cara a la galeria, aquest postureig”

Enric Millo
DELEGAT DEL GOVERN ESPANYOL

“És una falta de respecte institucional. Colau no ha superat el seu paper d'activista”

Carina Mejías
REGIDORA DE CS A BARCELONA

Gran cassolada contra el monarca a les nou del vespre

Barcelona tornarà a retrunyir contra el descendent de Felip V. A partir de les nou del vespre està prevista una gran cassolada amb aspiració de passar als annals de les rebudes als monarques espanyols. La cassolada parteix de l'exdiputat de la CUP David Fernández a les xarxes socials: "Diumenge podríem continuar superant la por i supe-

rant-nos a nosaltres mateixos amb la cassolada més gran que s'hagi sentit mai." Òmnium Cultural va animar ahir a rebre Felip VI amb aquesta acció "per haver donat suport a la repressió policial contra votants pacífics l'1-O". I l'Assemblea Nacional Catalana s'hi va afegir proposant, a més, una xiulada als que estimin al carrer en aquell mo-

ment. També proposen que els que estiguin dins del cotxe a les nou del vespre facin sonar el clàxon. "Els catalans no tenim rei", recorda l'entitat independentista. A més, els comitès de defensa de la República (CDR) també conviden a utilitzar altaveus per fer sonar la música de Valtònyc i Pablo Hasel, represaliats per la censura espanyola.

te institucional i una altra és retre homenatge", va insistir. Colau va recordar que Felip VI, "en comptes de mantenir-se neutral i fer una crida a la concòrdia, es va arrencar amb les tesis més dures i repressives".

Tant Torrent com Colau sí que participaran al sopar de benvinguda al MWC al Palau de la Música i a la inauguració, demà, del congrés de telefonia mòbil, on coincidiran amb el borbó. El gest pretén "mostrar el clar suport institucional [al congrés] i com a ciutat amfitriona de l'esdeveniment", segons l'alcalde. Torrent i Colau ho van parlar i van convenir que seria "la resposta més adequada" a la situació actual i "una manera d'expressar conjuntament el compromís amb el Mobile".

El que queda del govern després de l'aplicació del 155 també plantarà el borbó, però anirà una mica més enllà. El secretari general del Departament d'Empresa, Pau Villoria, i el secretari de Competitivitat, Joan Aregio, han declinat la invitació a l'àpat per la situació d'"anomia i excepcionalitat" que viu a Catalunya. Tampoc no hi seran els representants municipals d'ERC i la CUP. A més, el secretari de Telecomunicacions, Jordi Puigneró, no anirà a la inauguració de demà.

Crítiques unionistes

"La plantada de Colau al rei és un boicot a Barcelona i la converteix en una kamikaze contra la ciutat", es queixava el president del grup popular a l'Ajuntament barceloní, Alberto Fernández Díaz. "Colau continua oblidant la seva responsabilitat institucional, segueix acumulant errors, segueix perjudicant la ciutat. Barcelona no s'ho mereix", va piular el primer secretari del PSC, Miquel Iceta. Ciutadans també va criticar la plantada perquè la consideren una "falta de respecte institucional".

Està prevista la presència al sopar de la vicepresidenta espanyola, Soraya Sáenz de Santamaría; del ministre d'Energia, Turisme i Agenda Digital, Álvaro Nadal, i del delegat del govern espanyol a Catalunya, Enric Millo, que va demanar a Colau que rectifiqui i es deixi de "postureig". ■

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

El CGPJ també retreu el discurs de Torrent, que s'hi referma

■ L'òrgan judicial l'acusa d'"atac frontal" a la convivència, i el president reitera que continuarà defensant els presos i exiliats ■ JxCat i Drets demanen dimissions a l'ICAB

Diversos juristes van plantar divendres el president Torrent per les seves crítiques ■ TV3

Ò. Palau
BARCELONA

El discurs de divendres del president del Parlament, Roger Torrent, a l'II-lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona, en què part de la cúpula judicial a Catalunya va marxar pel seu to crític, porta cua. La comissió permanent del Consell General del Poder Judicial es va reunir ahir en sessió extraordinària per defensar la separació de poders a l'Estat i retreure a Torrent que parlar de presos polítics és "una desqualificació molt greu de la funció judicial que ataca frontalment el model de convivència". El màxim òrgan de la judicatura apel·lava a la "responsabilitat i al respecte institucional" i justificava que les actuals presons preventives són decisions judicials "adoptades en el curs d'un procés amb totes les garanties".

El mateix Torrent havia estat el primer al matí a refermar a les xarxes socials el compromís amb la llibertat d'expressió —també dels que van plantar-lo— i assegurar que des del seu càrrec no pensa normalitzar la situació "anòmala" de diputats presos i exiliats, que continuarà defensant. A més, com havia fet la vigília, instava els "bons professionals" de la judicatura a assumir "la gravetat del moment".

L'associació Drets i els diputats de JxCat Elsa Artadi i Quim Torra, entre altres, van demanar dimissions a la junta de l'ICAB, com la de la degana M. Eugènia Gay, que va renyar Torrent pel seu discurs. Membres del col·legi d'advocats també han començat a recollir signatures per forçar un ple extraordinari que ho debati. En una nota ahir, Gay va defensar que en l'acte tot just va vetllar pel "respecte degut" a tots els assistents. ■

PLAN LIFT RENOVÉ

LA SEGURETAT NO ESPERA, FES-HO ARA.

FINANÇA LA TEVA REFORMA AL 0% INTERÈS SUBVENCIONAT PER CITYLIFT!

RENOVA EL TEU VELL ASCENSOR I ADAPTA'LA LES NOVES TECNOLOGIES EN SEGURETAT, CONFORT I ECOEFICIÈNCIA!

- A**
  - Quadre de maniobra
  - Botoneres de cabina i pisos
  - Rescatapersones
  - Leds i temporitzador en cabina
  - Cortina de seguretat en cabina
- B**
  - Màquina Gearless CITYeco (opcional)

OPCIÓ A: 125 €* IVA incl. En 60 mensualitats.

OPCIÓ A+B: 225 €* IVA incl. En 60 mensualitats.

Visiti la nostra web www.citylift.net | Escriu-nos a comercial@citylift.net | Truca'ns al **972 225 490**

* Oferta vàlida només per clients en manteniment

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Rovira guanya punts com a vicepresidenta

■ En cas que es confirmi l'acord amb JxCat, Junqueras no assumirà el càrrec si no el deixen sortir de la presó ■ ERC busca un relleu per agafar les regnes internes del partit

Òscar Palau
BARCELONA

La secretària general i número dos d'ERC, Marta Rovira, s'entreu com a pròxima vicepresidenta de la Generalitat. Molt avançat ja l'acord de legislatura amb JxCat, que es confia tancar del tot en els pròxims dies, el partit s'ha pogut reservar finalment el dret de triar qui assumirà el càrrec, el que seria el número tres d'un teòric d'un govern liderat políticament per Carles Puigdemont des de l'exili i per Jordi Sánchez com a president investit formalment pel Parlament. Si aquest, tanmateix, continués a la presó, en la pràctica Rovira passaria a ser en el dia a dia qui duria les regnes efectives del govern.

El càrrec es reservava en principi per al líder d'ERC i vicepresident fins a l'aplicació del 155, Oriol Junqueras, però aquest ja ha renunciat a repetir si no el pot exercir en unes mínimes condicions. És a dir, des de fora de la garjola, ni que fos en una situació de

llibertat condicionada que el jutge del Suprem Pablo Llarena li ha denegat sistemàticament des que va dictar la presó preventiva el 2 de novembre.

Amb això, Junqueras ja ha demanat a la seva lloctinent que el substitueixi, tot i que, perquè això es pugui donar per fet, a més de confirmar-se els termes del preacord amb JxCat, falta que la mateixa Rovira —que està en situació de llibertat sota fiança després d'haver declarat aquesta setmana al Tribunal Suprem— accepti entomar la responsabilitat.

Direcció encausada

El camí perquè es confirmés aquesta possibilitat, de fet, encara s'aplanaria més si es lliga abans un substitut de consens en un àmbit intern. I és que Rovira, que va ser la portaveu del grup parlamentari de Junts pel Sí en l'anterior legislatura, també duia i du encara les regnes de l'organització del partit, que forçosament hauria de cedir a algú altre, que es busca entre l'actual cúpula del par-

tit. En aquest cas, però, la dificultat torna a ser de tipus judicial, ja que tots els principals càrrecs són a la presó (el president, Junqueras) o en situació processal i en llibertat condicionada, com la mateixa Marta Rovira; l'adjunta a la presidència, Anna Simó; l'adjunt a la secretaria general, Lluís Salvadó, i el president del consell nacional, Josep Maria Jové.

Aragonès, a Economia

L'altre gran pes pesant republicà que es dibuixa en el nou govern seria Pere Aragonès, encara actual secretari d'Economia i un dels homes clau en les negociacions amb JxCat. Probablement assumirà la conselleria d'Economia i Hisenda, que es desvincularia així de la de Vicepresidència, a diferència de l'última legislatura.

Tot i que està pràcticament tancat el repartiment de carteres amb JxCat, en les converses no s'ha parlat de noms, i ara cada partit sondejarà els seus propis candidats. En el cas republicà, i pendent

Marta Rovira, dimarts a la seva arribada per declarar al Tribunal Suprem ■ REUTERS

Aturada de les converses abans de l'esprint final

Després d'uns dies convulsos, JxCat i ERC van reconduir divendres a la tarda les negociacions per arribar a un pacte de legislatura, que estan en la recta final segons han indicat des de tots dos grups, que s'han mostrat optimistes. Tot i que no s'han aturat del tot els contactes,

els uns i els altres s'han donat un respir aquest cap de setmana, i no està previst que es tornin a reunir fins demà i dimarts, quan confien segellar els últims detalls pendents. La idea seria traslladar dimarts el document tancat amb la proposta a la CUP perquè el pugui ratificar dissabte

en el consell polític, i incorporar els cupaires a les converses per veure com es materialitzaria la doble investidura. En tot cas, la proposta de resolució de JxCat que es votarà en el ple de dijous de rebuig al 155 i reconeixement a la figura de Puigdemont engegaria el mecanisme previst a l'acord.

de tancar el paper que han de tenir Toni Comín i Meritxell Serret a l'exili belga, també s'espera que Raül Romeva decideixi si vol continuar, si bé en el seu

cas no ho faria com a conseller d'Exteriors, ja que no té passaport per poder sortir de l'Estat, i aquestes funcions es reservarien als exiliats a Brussel·les. ERC,

a més, compta amb l'ara diputada a Madrid Ester Capella i amb l'exsocialista Joan Ignasi Elena per ocupar alguna responsabilitat de govern. ■

Rajoy reclama per a Catalunya un candidat lliure d'afers judicials

Redacció
BARCELONA

El president espanyol, Mariano Rajoy, va insistir ahir a reclamar que a Catalunya "torni el sentit comú, la lògica i la raó" i es presenti a la investidura com a president algú "que no sigui un candidat involucrat en assumptes judicials".

En una convenció del partit a Saragossa, Rajoy va advertir que qui sigui finalment escollit haurà de dir que, independentment del que pensa, respectarà la llei "i signarà la vigència de l'estat de dret perquè això fa que hi hagi convivència ordenada en qualsevol lloc". Després del Consell de Ministres de la vigília, el

portaveu, Íñigo Méndez de Vigo, ja havia exigít al Parlament que pensi en un nom que no estigui encausat i que tampoc pugui ser objecte d'un procés penal en el futur si el que es vol és "restablir la normalitat" i obrir un diàleg institucional.

Rajoy també presumia ahir que ha estat el govern

del PP el que ha aplicat l'article 155 davant dels que "atempten" contra la unitat de l'Estat i la "sobirania nacional". Rajoy també va refermar que vol reformar el sistema de finançament de les comunitats, per a la qual cosa va demanar al PSOE, que amb el PP controla la majoria, s'assegui a negociar-lo. ■

Mariano Rajoy, durant la seva intervenció a Saragossa ahir en una convenció del PP sobre família i conciliació ■ EFE

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Crida d'Anna Gabriel a ser un "exemple de determinació"

- La CUP organitza a Sallent un concert solidari per denunciar "l'estratègia repressiva de l'Estat"
- Benet Salellas alerta que la CUP aprofundirà en la por a la internacionalització del conflicte

Redacció
SALLENT

"Fem que les nostres vides siguin exemple de determinació." Aquest és el missatge que l'exdiputada de la CUP Anna Gabriel va retransmetre des de Suïssa a les més de 600 persones que van omplir ahir l'Espai Cultural la Fàbrica Vella, a Sallent. També va animar a "continuar treballant per fer realitat els nostres somnis" i fins que "els presos polítics surtin de la presó i hi hagi llibertat al país". La CUP va organitzar a la ciutat natal de Gabriel un concert solidari amb l'exdiputada de la CUP per denunciar "l'es-

La frase

"És incompreensible i incoherent que l'ordre de detenció de Llarena se centri en l'Estat espanyol"

Benet Salellas
EXDIPUTAT I ADVOCAT DE LA CUP

tratègia repressiva de l'Estat que vol fer callar l'Anna", amb motiu de "la marxa forçada" a Suïssa. A l'escenari tocava Ovidi4, el projecte musical del també exdiputat de la CUP David Fernández amb Mireia Vives, Borja Penalba i David Caño.

La CUP, en el manifest

Anna Gabriel, projectada en una pantalla a l'Espai Cultural la Fàbrica Vella, en el moment en què retransmetia una imatge des de Suïssa ■ SUSANNA SÁEZ / EFE

Sallent respon, va assegurar que "la campanya repressiva de l'Estat espanyol és un procés clarament polític que afecta desenes de càrrecs públics, però també activistes i membres de la comunitat educativa per haver defensat i cridat a l'exercici del dret a l'autodeterminació i l'expressió de les idees que hi estan vinculades".

Abans de començar el concert, l'exdiputat i advocat de la CUP Benet Salellas va afirmar que és "incompreensible i incoherent" que l'ordre de detenció de Gabriel dictada pel jutge Pablo Llarena se centri en el territori espanyol. "És un exemple de manual de com hi ha por des de les instàncies espanyoles a internacionalitzar el conflicte", va etzibar, tot advertint que la CUP "aprofundirà en aquesta por". També va considerar que la plantada que diversos magistrats van fer divendres al president del Parlament, Roger Torrent, "demostra que la cúpula judicial espanyola està sota dependència política". ■

LLIBERTAT, LLEIALTAT I PASSIÓ
EMOCIONS SENSE FILTRE EN TEMPS DE LA REVOLUCIÓ FRANCESA

Andrea Chénier

UNA SUPERPRODUCCIÓ AMB
GRANS ESTRELLES A L'ESCENARI

GIORDANO

Liceu **20** Opera
Barcelona

liceubarcelona.cat | 902 787 397

09 — 28 MAR